

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛИСТИКИ
Кафедра медиалогии

СЫЧ Андрей

**УПРАВЛЯЕМЫЙ ВИГИЛАНТИЗМ КАК ФОРМА СОВРЕМЕННОГО
ПОЛИТИЧЕСКОГО УЧАСТИЯ: МЕДИЙНЫЙ АСПЕКТ (НА ПРИМЕРЕ
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ)**

Магистерская диссертация

Научный руководитель
А.В. Беляев
кандидат исторических наук, доцент

Допущена к защите
«__» _____ 2025 г.
Заведующий кафедрой медиалогии
кандидат филологических наук, доцент
А.В. Потребин

Минск, 2025

РЕФЕРАТ МАГИСТЕРСКОЙ ДИССЕРТАЦИИ

В структуру магистерской диссертации входят: введение, общая характеристика работы, три главы (в каждой по 2 раздела), заключение, список использованных источников, который содержит 114 наименований, приложения. Объем магистерской диссертации «Управляемый вигилантизм как форма современного политического участия: медийный аспект (на примере Республики Беларусь)» составляет 62 страницы.

Ключевые слова: ВИГИЛАНТИЗМ, НАСИЛИЕ, ЗАКОН, ВЛАСТЬ, ГОСУДАРСТВО, ОБЩЕСТВО, КОММУНИКАЦИЯ, МАНИПУЛЯЦИЯ, ВЛИЯНИЕ, МЕДИА, РЕВОЛЮЦИЯ.

Объект исследования – политическое участие граждан.

Предмет исследования – влияние СМИ и СМК на формы политического участия.

Цель работы: комплексное исследование механизмов влияния на социальное поведение граждан через средства массовой коммуникации для решения политических вопросов.

Методы исследования. В ходе исследований были использованы такие методы как компаративный анализ, дескриптивный метод, индукция и дедукция, феноменологический анализ, статистический метод, контент анализ.

Полученные результаты: Управляемый вигилантизм является ключевой социальной технологией при попытках реализации государственных переворотов со стороны внешних акторов. Мы выделяем две основные попытки реализации государственного переворота с использованием управляемого вигилантизма через СМИ и СМК. В 2011 году была совершена первая попытка «революции через социальные сети» с помощью сообщества «ВКонтакте». В 2020 году была осуществлена вторая попытка «революции через социальные сети» с использованием групп в «Телеграм».

Научная новизна исследования заключается в том, что на основе зарубежных и отечественных трудов, посвящённых вигилантному поведению, выявлены и раскрыты механизмы для искусственного формирования условий возникновения подобной социальной реакции.

Область возможного практического применения: журналистика, образование, кибербезопасность.

Автор работы подтверждает достоверность материалов и результатов магистерской работы, а также самостоятельность ее выполнения.

РЭФЕРАТ МАГІСТАРСКАЙ ДЫСЕРТАЦЫІ

У структуру магістарскай дысертцыі ўваходзяць: ўвядзенне, агульная характарыстыка работы, тры раздзелы (у кожным па 2 часткі), заключэнне, спіс выкарыстаных крыніц, які змяшчае 114 найменняў, прыкладання. Аб'ём магістарскай дысертцыі «Кіраваны вігілантызм як форма сучаснага палітычнага ўдзелу: медыйны аспект (на прыкладзе Рэспублікі Беларусь) складае 62 старонкі.

Ключавыя словы: ВІГІЛАНТЫЗМ, ГВАЛТ, ЗАКОН, УЛАДА, ДЗЯРЖАВА, ГРАМАДСТВА, КАМУНІКАЦЫЯ, МАНІПУЛЯЦЫЯ, УПЛЫЎ, МЕДЫЯ, РЭВАЛЮЦЫЯ.

Аб'ект даследавання-палітычны ўдзел грамадзян.

Прадмет даследавання-уплыў СМІ і СМК на формы палітычнага ўдзелу.

Мэта працы: комплекснае даследаванне механізмаў ўплыву на сацыяльнае паводзіны грамадзян праз сродкі масавай камунікацыі для вырашэння палітычных пытанняў.

Метад даследавання. У ходзе даследаванняў былі выкарыстаныя такія метады як кампаратыўны аналіз, дэскрыптыўныя метады, індукцыя і дэдукцыя, фенаменалагічны аналіз, статыстычны метады, кантэнт аналіз.

Атрыманыя вынікі: Кіраваны вігілантызм з'яўляецца ключавой сацыяльнай тэхналогіяй пры спробах рэалізацыі дзяржаўных пераваротаў з боку знешніх актараў. Мы вылучаем дзве асноўныя спробы рэалізацыі дзяржаўнага перавароту з выкарыстаннем кіраванага вігілантызму праз СМІ і СМЯ. У 2011 годзе была здзейсненая першая спроба «Рэвалюцыі праз сацыяльныя сеткі» з дапамогай супольнасці «ВКонтакте». У 2020 годзе была ажыццёўлена другая спроба «Рэвалюцыі праз сацыяльныя сеткі» з выкарыстаннем груп у «Телеграм».

Навуковая навізна даследавання заключаецца ў тым, што на аснове замежных і айчынных прац, прысвечаных вігілантнаму паводзінам, выяўлены і раскрытыя механізмы для штучнага фарміравання умоў ўзнікнення падобнай сацыяльнай рэакцыі.

Вобласць магчымага практычнага прымянення: журналістыка, адукацыя, кібербяспека.

Аўтар працы пацвярджае дакладнасць матэрыялаў і вынікаў магістарскай працы, а таксама самастойнасць яе выканання.

ABSTRACT OF MASTER'S THESIS

The structure of the master's thesis includes: an introduction, a general description of the work, three chapters (each with 2 sections), a conclusion, a list of sources used, which contains 114 titles, appendices. The volume of the master's thesis "Controlled vigilantism as a form of modern political participation: the media aspect (on the example of the Republic of Belarus) It is 62 pages long.

Keywords: VIGILANTISM, VIOLENCE, LAW, POWER, STATE, SOCIETY, COMMUNICATION, MANIPULATION, INFLUENCE, MEDIA, REVOLUTION.

The object of the study is the political participation of citizens.

The subject of the study is the influence of the media and QMS on the forms of political participation.

The purpose of the work: a comprehensive study of the mechanisms of influence on the social behavior of citizens through mass communication to address political issues.

Research methods. In the course of the research, such methods as comparative analysis, descriptive method, induction and deduction, phenomenological analysis, statistical method, content analysis were used.

The results obtained: Controlled vigilantism is a key social technology in attempts to implement coups by external actors. We identify two main attempts to implement a coup d'etat using controlled vigilantism through the media and the QMS. In 2011, the first attempt at a "revolution through social media" was made with the help of the VKontakte community. In 2020, a second attempt was made at a "revolution through social media" using Telegram groups.

The scientific novelty of the study lies in the fact that on the basis of foreign and domestic works devoted to vigilant behavior, the mechanisms for the artificial formation of conditions for the occurrence of such a social reaction have been identified and disclosed.

Possible practical applications include journalism, education, cybersecurity.

The author of the paper confirms the reliability of the materials and results of the master's thesis, as well as the independence of its implementation.